

מסורת הש"ם

גמ' (א) חולין ק: ק.ט. (ב) זבחים קו: א (ג) צלה לת: [בטריות כג. ע"ש] (ד) לעיל כג: [ע"ג] **רש"י** (ה) צ"ק מ"ו **תוס'** (ו) [ועי' מוס' חולין ק. ד"ה דלמך] (ז) דקענר. יעב"ץ (ח) דמי הס"ד ומה"ד כל היכא צ"ק ושיין לקמן

הגהות הב"ח

(ב) **רש"י** ד"ה ר' יהודה וכו' לרנן לא קרב הס"ד ואח"כ מ"ה בנחת פרים ואילים ב"י מנחת נסכים וכו' נסכים דכנש: **(ב)** ד"ה עולין וכו' עלם ספ"ד ואח"כ מ"ה לא מביא בר שמן לאו וכו' ה"א הס"ד ואח"כ מ"ה ואי פריש עצם אי:

גליון הש"ם

מותני בשויריה של חבירתה בר. עין לקמן מת ע"א מוס' ד"ה מעט כמקמל:

תורה אור

גמ' א ואם לא תשרי ידו קִשְׁתִּי תריב או קִשְׁנָה בְּנֵי יוֹנָה וְהִבִּיא אֶת קִרְבָּנוּ אֲשֶׁר נִשְׂאָ וְעִשְׂרֵית הָאֶפֶק סֶלֶת קִתְּפֹתָא לֹא יֵשֵׁב עֲלֶיהָ שָׁמָּה [לא יא] עֲלֶיהָ רַבְּנָה בִּי תִפְתָּא הויא: (ויקרא ב, יא)

רש"י ב [א] ותכבד: **ב** **נְבִיאָה** לָגַר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֵי חֲתֻמָּהּ וְאֶקְרָא או מְבַר לְנָבִירַי כִּי עָם קְרוֹשׁ אֶתָּה לְיְי אֱלֹהֶיךָ לֹא תִבְשֹׁל גִּיד בְּחֶלֶב אֲמוֹ: (דברים י, כה)

שיטה מקובצת

[א] הוא עצמו משכשכו בשירי הלוג. ואית כי נשתירי בלוג מן השמן אמאי לא הוי חסר? שמנה מאותה מנחה שמוך השמן באותו הלוג דהא תנן בפרקין השמן מיעוט מעכב את רובו דלא נהנה תורה למלאכי השרת דאי אפשר למצות הלוג כל כך שלא ישיא בו קצת מן השמן: **[ב]** קומץ שמיצה שטנו על גבי עצים. ואית בין לשון ראשון ובין ללשון שני דרש"י תפשוט ממתני' דקאמר ר"י במתניתין הויא דאין בלילתן שוה וברובעית זו מזה ומבטלי אהדרי אלמא חיבורי עולין לאו בעולין דמי (לא ללשון) [ללשון] ראשון דאי הוי בעולין אמאי מבטלי אהדרי כיון דכולן נקטרין ביחד הוין לו למימר דכל דא דחר בחר מינא שריין ליה ללשון שני נמי ליש להוכיח דנאחזי דחשבינן ליה להאי דריבא שמנה ולהאי חסר שמנה אלמא [לאון] בעולין דמי וי"ל דמה שאמר הןן בלולות זו מזה משום חסרון שמן של מנחת נסכים הוא ולא משום דמי שמן של הקומץ ולא דמי כולל להבא וכ"ש לפי פ"י אחרון שנכתבו לעיל דליכא שום הוכחה לחיבורי עולין ועוד אמר היר"ש שוואל דממתני' אין להוכיח דהבא אליבא דרבנן ומש"ה קא בעי ליה מי [הון] חיבורי עולין בעולין ולא מבטל עצים לשמן שנתמצה עליהן ואי"כ אין להוכיח כמילתא דר"י דמתני' דלית ליה האי סברא: **[ג]** חיבורי עולין כעולין דמי. פ"ה והוא מחבר השמן לקומץ כעולין דמי כאילו שמן שעל

הקומץ רבה

מין במינו. שמן ושמן: **ודבר אחר**. סולת: **סלק את מינו**. שמן [ז] דקמן משום נדבה כמי שאינו ונמנא סולתו של קומץ רבה על שמן הנצטל צו ומצטלה: **ששמונו**. שנתן עליו שמן לאחר שקמנו: **הוא עצמו**. כלומר תחילת [א] מזהו שיטשפטנו לקומץ בשירי מנחה אחד מן הלוגין וכל שכן דאם שמתו כשר: **שלא יקבע לה שמו**. צעוד שלא נקמנה אצל לאחר קמינה אס שמה קלת כשר: **יקריב**. דרצנן לטעמייהו דעולין אין מצטלין זה את זה: **זה רבי יהודה אומר לא יקריב**. ואפ"י רצנן לא אמרי יקרב אלא משום דעולין אין מצטלין זה את זה [י] והיכא דליתיה אמנחת נדבה שדיין ליה אצל אס נפל שמן בקומץ דמוטא אפילו לרצנן לא **(ב)** **יקרב**: **מנחת נסכים של פרים ואילים**. תריצה לגבי מנחת נסכים [ג] כנש דכנש הוי שלשה לוגין לעשרון דכתיב דפרשת שלח לך סלת עשרון צלול דרביעית ההין שמן והין שנים עשר לוגין ושל פרים ואילים שני לוגין לעשרון דכתיב דכר צלול בשמן חלי ההין דהיינו ששה לוגין ושלשה עשרונים סלת וצאילים סלת שמי עשרונים צלול בשמן שלישית ההין והיכא דנתעברה מנחת פרים [ד] כמנחת כנשים התם ודאי לא יקרב משום דמנלאת העצה רכה אצל קומץ דמנחת מוטא דליעבר בקומץ דמנחת נדבה יקרב: **פרושי קמפרש**. והכי קאמר מנחת פרים בשל כנשים דהיינו חרב שנתערב בצלול [ו] דצלועין זה מזה אפי' הכי לרצנן יקרב דאין עולין מצטלין זה את זה: **רבי יהודה אומר לא יקרב**. דשאינו מינו רבה עליו ומצטלו: **על גבי עצים**. והניח הקומץ עליו: **מזה**. מי הוי חסר קומץ או לא מי אמרינן חצורי עולין מה שהוא מחצר השמן לקומץ שחוזר וטמן הקומץ על העצים: **בעולין דמו**. כאילו הוי השמן מוצלע בקומץ וכשר או לאו בעולין ופסול: **המעלה**. צמוך: **עולין**. בשר חצורי עולין **(ז)** **עלם**: שמן לאו מין סלת היא: **עצם אי פריש**.

כגון פוקעין לאו מזהו לאהדורי דפרק גיד הנשה (חולין ז). הלכך לאו בעולין דמו לשון אחר קומץ שמיאה שמתו על גבי עצים מהו מי צעיא להקטיר עולים עם [ח] קומץ או לא חצורי עולין שמן שמתערב לקומץ כעולין דמו ואם אינו מקטירו הוי כקומץ חסר או לא כעולין ולא איכפת לן: **[ז] ברתני'** **שתי מנחות בר'**. כבר פירשמי למעלה **(דף כג): גמ'** **נבילה בשחטה**. אס יש שמי חמיכות [ט] **(אחת)** שמוטה ואחת נצילה ואין ידוע איזיה צטלה [ט] כןן שאם נגע צלחת מתחמיכות

אינו טמא דלמרינן שמוטה היא: **שאי אפשר לשחטה נבילה**. והוה ליה מין צשאינו מינו וצטל לדברי הכל: **ושחטה אינה נבילה**. נצילה ואחת שמוטה צנייהן אינה צטילה ואם נגעה אחת מהן צתרומה אינה נשרפת עליה אלא חולין דשמא זו היא השמוטה: **שאפשר לנבילה שתיעשה שחטה**. לקמיה מפרש טעמא דרז כסדא דלאיל בחר מצטל והואיל ואי אפשר לרזו להיות כמועט הוי כמין צשאינו מינו ולא אזלינן בחר צטיל דלף על גב דאפשר למועט להיות כמרוצה הוי כמין צשאינו מינו: **פרחה טומאה**. דכתיב (דברים יד) **לגר אשר צשעריך תמנה** **[כא]** ואמרינן צצכורות **(דף ג):** הראויה לגר קרויה נצילה[ג]: **כל שאפשר לו**. צצטל דהיינו מועט להיות כמזהו של מצטל אינו צטל הלכך נצילה אינה צטילה צשמוטה אצל שמוטה צטילה דלי אפשר לשמוטה שתיעשה נצילה ואם נגעה אחת מן החמיכות צתרומה נשרפת עליה דרבי חנינא איל בחר צטיל: **הא מין במינו אבל מין במינו בטל אי אליבא דרבי יהודה והא**

דקומץ הוא וללשון שני שמן לא מינא דסולת הוא: **(ס)** אפילו ליש לקיש אות ל' נמחק: **[א]** אבל שמן. גליין ללשון ראשון [של רש"י] חולילי אצל עצים כו: **[ז]** פסולות הקומץ שנתערב כו. ברישא פ"ה דאין הקטרה מצוה אלא בקומץ ומשמע דאם רצה להקטיר יקטיר ובסיפא פ"י לא יקטיר אסור להקטיר דכל שומטנו לאשים הוי הוא בבל הקטירו אבל ברישא לא הוי חלק בזה כמורר עדיין ולא קרינן מוטו לאשים. תרי"ח: **[ח]** שנקמצה עלתה לבעלים וזו כו. לא עלתה לבעלים כו. ואם הקטיר עלתה לבעלים: **[ט]** שחטה הוא בטילה כנבילה. פ"ה אם נגעה אחת מהם בתרומה חולין ואית נהי דלא בטלה מי"מ ויל בחר רובא דהכי אמרינן בפרק קמא דכתובות תשעה שריצים וצפרדע אחד ביניהם דאי לא משום קבוע כמחצה על מחצה הוי אזלינן בחר רובא ותונגע בהם טמא דאי שריי קבוע כיון שאין הקבוע ניכר וי"ל דהתם היינו טעמא משום דמין בטל ומיעוטא כמאן דליתיה דמי אבל כמין במינו דלא בטלי הוי כמחצה על מחצה. תרי"ח: **[י]** דקומץ מנחת נדבה וחיבות דקמן משום נמחק: **[יא]** תחלת דתי עצוה שישפטשמן לקומץ דחוטא שחטה אחד מן הלוגין וכ"ש דאם שמו ידעבר כשר: **[יב]** וכל היכא דאיתיה לשמן אמנחת נדבה שדיין ליה ואם נפל שמן כו. לא יקרב וקשיא לרש לקיש חס"ד: **[יג]** נסכים של כבשים דכבש הוי שלשה לוגין: **[יד]** ומנחת אילים כמנחת: **[טו]** בבולול דבולועין זה מזה: **[טז]** ע"ה שחטה לא חבורי עולין שמן המחובר לקומץ: **[יז]** חיבות מתני' שתי מנחות כו. פירש"י למעלה גמ' נמחק: **[יח]** חיבת אמת נמחק: **[יט]** ברוך (דרוב) שאם וחיבת כהן נמחק: **[כ]** שחטה כלומר שחטה עליה חרות שחוטא שלא טמא ודאי ליה מין במינו ואי קשיא בבלה נמי לא בטטל בשחטה דדחי ליה מין במינו דאפשר לנבילה שחטה חרין לקמיה: **[כא]** נבלה ושאינה נאריה לגר אינה קרויה נבלה [ומה"ר] כל שאפשר לו לבטל: **[כג]** רובו וי"ל דמיייר בלוג שמן של מצוה שהיה נאכל ואין להקפיד אלא נשאר בלוג כיון שהוא נאכל כן חרין חרין. תרי"ח: **[כד]** כשור. ואית אימא דלא יקרב משום בלול שחר ונג חרב פסול משום דמנחת פסולה שחטה נתרבב בה ויש לומר דמשמע דיקטיר חרין חרין מיוש החרב מוקדמא חרב שנתערב בבולול לא קאמר בלול שנתערב בחרב. חרי"ט. **[כס]** מיפסלו במתניתין לעיל משום:

פרק שלישי

מנחות

כג.

אמר רבא קסבר רבי יהודה בר'. הא דלמר צפ' כל השצר (חולין קח). צשמעמא דטיפת חלב דלמר רצא קסבר רבי יהודה כל שהוא מין ומינו כו' היינו הכא צשמעמין שהוא עיקר מילמיה דרצא ולא כמו שפ"י שס צקונטרס דהיינו רצא דפרק גיד הנשה (טס ק: וטס) שאמר אפילו לא קדס וסלקו הוי מין ומינו ודבר אחר כו' דהתם לא קאמר צהאי לישנא קסבר רבי יהודה כו' **[א]**:

הוא עצמו משכשכו בשירי הלוג. פירוש לוג של מנחות שניתותר וזל"ת הא תנן צפירקין **(דף גז)**. השמן מיעוטו מעכב את רוצו **[ג]** וי"ל שלא ניתנה מורה למלאכי השרת ואי אפשר שלא ישאר צלוג מן השמן: **חרב שנתערב בבולול בר'**. יס חימה מאי קא פריך דלעולם מודה רבי שמעון צן לקיש דאס הוי עולין מצטלין ואפ"י לרצנן לא יקרב ולא משום חרב שנתמן אלא משום צלול שנחקר דהוה ליה חסר שמה דהא נתערב שמתו צחרצ וצטל וה"ל **(כז)** ככשר ופסול שנתערבו זה צזה וצריך עיון אס הוה אמרינן יקרב אס לאו וי"ל דלא חשיב חסר שמה דלע"ג דמספקין ליה לרצא צקמון גבי קומץ שמיאה שמתו על גבי עצים אי חיצורי עולין כעולין הכא פשיטא דכעולין דמיא כשמיאה שמתו צחרצ כיון דשנייה נקטרים ולפי זה לא מיפסלו [כז] לטעם משום חסר שמה אלא משום ריצה שמה:

קומץ שמיצה שמתו ע"ג עצים. פ"י קלת נצלע מן השמן צעזים ומקמחו צעין על גבי עצים עס הקומץ ומצעיא ליה אי חשיב הנצלע כאילו הוה צעין ע"ג עצים הואיל ומחוצר למה צצמוך מנחת דחיצורי עולין כעולין דמו או לא ובקונט' פירש צ' לשונות וכמו שפירש' נראה: **נבילה בשחטה**. היינו מלמטא צמגע אצל צמשא טעמא דלמרי' דפרק שלשי צצכורות **(דף גז)**: **שחומה אינה בשחטה בנבילה**. והיכא **[ד]**קצעי צצטלה הרצים ואינו יודע צאיו מהן נגע ספקיו טהור דכל קבוע כמחלה על מחלה **[ה]**דמי היכא דאפשר לנייחוי כוומיה ודס הפר ודס השעיר כיון סהיה מעורב צו כלחת וזמן מהן מתנה חשיב דאפשר להיות כוה: **ולא**

בטילה בנבילה שאפשר לנבילה שחומה דלכי מסרחה פרחא טומאתה ורבי חנינא אמר כל שאפשר לו להיות כמזהו אינו בטל וכל שאי אפשר לו להיות כמזהו בטל אליבא דרבנן הא אמרי **(ז)**עולין הוא דלא מבטלי אהדרי אבל מין במינו בטל אי אליבא דרבי יהודה והא

רבי

אינה בשחטה בנבילה. אס יש שמי חמיכות נצילה ואחת שמוטה צנייהן אינה צטילה ואם נגעה אחת מהן צתרומה אינה נשרפת עליה אלא חולין דשמא זו היא השמוטה: **שאפשר לנבילה שתיעשה שחטה**. לקמיה מפרש טעמא דרז כסדא דלאיל בחר מצטל והואיל ואי אפשר לרזו להיות כמועט הוי כמין צשאינו מינו ולא אזלינן בחר צטיל דלף על גב דאפשר למועט להיות כמרוצה הוי כמין צשאינו מינו: **פרחה טומאה**. דכתיב (דברים יד) **לגר אשר צשעריך תמנה** **[כא]** ואמרינן צצכורות **(דף ג):** הראויה לגר קרויה נצילה[ג]: **כל שאפשר לו**. צצטל דהיינו מועט להיות כמזהו של מצטל אינו צטל הלכך נצילה אינה צטילה צשמוטה אצל שמוטה צטילה דלי אפשר לשמוטה שתיעשה נצילה ואם נגעה אחת מן החמיכות צתרומה נשרפת עליה דרבי חנינא איל בחר צטיל: **הא מין במינו בטל**. הלכך צין נצילה צשמוטה צין שמוטה צנצילה צצטלין: **בחר**

מסכת מקואות

פרק ו' משנה ו'

ערוב מקואות בשפופרת הנוד, בעביה וכןללה, בשתי אצבעות הוזרות למקומן. ספק בשפופרת הנוד ספק שאינה בשפופרת הנוד, פסולה, מפני שהיא מן התורה.

עין משפט

נר מצוה

לא א מיי' פ"א מה'ל' פסה"מ הלכה י':

לב ב מיי' שס ה'ל' ט:

לג ג מיי' פ"ג מהלכות פסה"מ הלכה ח':

לד ד מיי' פ"ע מה'ל' משה"ק הלכה י':

לה ה מיי' פ"א מה'ל' פסה"מ הלכה טו:

לו ו מיי' שס הלכה ל':

לז ז מיי' שס הלכה ז':

לח ח מיי' פ"א מה'ל' אבות הטומאה הלכה י':

פניני רש"י

ערעב משילימו לביותו. עלם. אין מזהו להעלותו אס פירש כדלמנן צפרק המוצח מקדס (זבחים דף כס:): (זבחים קו:)

שיטה מקובצת

שיטה מקובצת (המשך) דמתניתין משום יתר ולא משום חסר הורכה מיהו קשה בסמוך דקאמר אבל שכן דלאו בר מפרש [הוא] ולשון אחר פירש חיבור עולין היינו עצים כמעי ליה להקטיר ותצעים עם הקומץ כבביל שמן שבה ואי לא נחסר שמנה או דלמא לא איכפת מן החסרון דשמן והא קאמר לעיל חסר שמנה פסול היינו קודם קמיצה אבל לאחר קמיצה לית לן בה ונפרש נמי כן דמתני' לא פסל משום חסר אלא משום יתר כמו שפירשתי לשיטתו הראשונה ודוחק קצת לישב אבל האי דלאו מינא דמנחת קומץ ולמה אין שמן מינא דקומץ וחלא נקמן כמו הסולת דהא כתיב מסלתה ומשמנה אבל לפי הראשון נראה דקרי עצים חבורי עולין ואינו ודאי לא הוי מינא דמנחת עכ"ל תרי"ח ברוח' אחרות כתיב אי"נ וי"ל דהכא קבוע לרבנן דאמרי דאין עולין מבטלין זה את זה ולהכי בעי חיבורי עולין כעולין דמי ואין העצים מבטלין השמן דאין עולין מבטלין זה את זה לאו כעולין דמי ומבטלין את זה זה והעצים מבטלין אותו ותוי חסר שמן ופשיטא דפסול וכן אמרינן במתניתין ומתניתין דקתני והן בלולות זו מזה ומבטלות זו את זו אפי"ג דתרייהו הוי עולין היינו לר"י דסבר דעולין מבטלין זה את זה היכא דלא הוי מינו והך בעיא אליבא דרבנן ע"כ: **[ז]** אבל חבא דלאו מינא דקומץ הוא ללשון ראשון עצים לאו מינא

הוקדש לעילוי נשמת **כ"ח מרן הארמו"ר רבי יעקב ישכר בער מנדבורנה בן הרה"ק רבי חיים מרדכי זצוק"ל נלב"ע ו' אדר תשע"ב**